

Bruxelles, den 28. marts 2018
Rev1

MEDDELELSE TIL INTERESSETER

DET FORENEDE KONGERIGES UDTRÆDEN OG EU-REGLERNE OM OPHAVSRET

Det Forenede Kongerige meddelte den 29. marts 2017 sin beslutning om at udtræde af Unionen i henhold til artikel 50 i traktaten om Den Europæiske Union. Det betyder, at medmindre en ratificeret udtrædelsesaftale¹ fastsætter en anden dato, vil al primær og afledt EU-ret ophøre med at finde anvendelse på Det Forenede Kongerige den 30. marts 2019 kl. 00.00 (CET) ("udtrædelsesdatoen")². Det Forenede Kongerige vil derefter være et tredjeland³.

Det er ikke alene EU-myndighederne og de nationale myndigheder, der skal træffe forberedelser til udtrædelsen, men også private parter.

På grund af den betydelige usikkerhed, der hersker, især om indholdet af en eventuel udtrædelsesaftale, bør berørte borgere være opmærksomme på de juridiske konsekvenser, der skal tages hensyn til, når Det Forenede Kongerige overgår til at være et tredjeland.

Medmindre der indføres en overgangsordning i en eventuel udtrædelsesaftale, vil EU-reglerne om ophavsret fra udtrædelsesdatoen ikke længere finde anvendelse på Det Forenede Kongerige.

1. DE PRIMÆRE INTERNATIONALE (MULTILATERALE) TRAKTATER OM OPHAVSRET VIL FINDE ANVENDELSE PÅ FORHOLDET MELLEM EU OG DET FORENEDE KONGERIGE PÅ OMRÅDET FOR OPHAVSRET

Det Forenede Kongerige og EU er kontraherende parter i mange af de primære internationale (multilaterale) traktater om ophavsret såsom Verdensorganisationen for Intellectuel Ejendomsrets (WIPO) traktat om ophavsret (WCT), WIPO's traktat om

¹ Forhandlingerne med Det Forenede Kongerige om en udtrædelsesaftale er undervejs.

² Endvidere kan Det Europæiske Råd efter aftale med Det Forenede Kongerige med enstemmighed beslutte, at traktaterne skal ophøre med at finde anvendelse fra en senere dato, jf. artikel 50, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union.

³ Et tredjeland er et land, som ikke er medlem af Unionen.

fremførelser og fonogrammer (WPPT)⁴ og aftalen om handelsrelaterede intellektuelle ejendomsrettigheder (TRIPS-aftalen)^{5 6}.

I overensstemmelse med forpligtelserne i henhold til disse aftaler, navnlig principperne om "national behandling" og "mestbegünstigelse" for så vidt angår statsborgere og juridiske personer, der opfylder kriterierne for beskyttelse inden for rammerne af TRIPS-aftalen, vil det internationale regelsæt fra og med udtrædelsesdatoen finde anvendelse på:

- beskyttelsen af ophavsret og beslægtede rettigheder (f.eks. den eneret til reproduktion, distribution, leje, kommunikation og tilrådighedsstillelse, der indehaves af forfattere og, hvor det er relevant, også af indehavere af beslægtede rettigheder såsom fremstillere af fonogrammer, udøvende kunstnere samt radio- og fjernsynsforetagender)
- beskyttelsestiden for ophavsret og visse beslægtede rettigheder
- forpligtelser vedrørende teknologiske beskyttelsesforanstaltninger og oplysninger om rettighedsforvaltning
- databaser, jf. dog nedenfor
- computerprogrammer
- halvlederprodukters topografi
- håndhævelse af ophavsretten (som en af de i del 3 i TRIPS-aftalen omhandlede ejendomsrettigheder), herunder grænseforanstaltninger.

Det skal bemærkes, at ovenfor nævnte multilaterale internationale aftaler ikke sikrer samme type eller samme niveau af beskyttelse for visse rettigheder samt eventuelle undtagelser til eller begrænsninger af disse rettigheder, som EU's ophavsretslovgivning gør i dag. Derudover findes der i EU-retten en række særlige lovregler eller særlige grænseoverskridende foranstaltninger til fordel for rettighedshavere eller brugere i det indre marked og/eller forvaltningen af rettigheder, som ikke findes tilsvarende i internationale konventioner.

Det Forenede Kongeriges udtræden vil således navnlig have nedenfor beskrevne konsekvenser på området for ophavsret og beslægtede rettigheder:

2. SPECIFIKKE KONSEKVENSER PÅ OMRÅDET FOR OPHAVSRET

- **Radio- og TV-selskaber:** I direktiv 93/83/EØF om samordning af visse bestemmelser vedrørende ophavsrettigheder og ophavsretsbeslægtede rettigheder i forbindelse med

⁴ <http://www.wipo.int/treaties/en/>.

⁵ https://www.wto.org/english/tratop_e/trips_e/trips_e.htm.

⁶ Det Forenede Kongerige er desuden part i Bernerkonventionen til værn for litterære og kunstneriske værker, mens EU ikke er. EU skal imidlertid i henhold til artikel 1, stk. 4, i WIPO-traktaten om (WCT) anvende artikel 1-21 i Bernerkonventionen og tillægget til denne.

radio- og tv-udsendelse via satellit og viderespredning pr. kabel⁷ er det blandt andet fastsat, at tilgængeliggørelse for almenheden via satellit kun finder sted i den medlemsstat, hvor radio- og tv-signalerne introduceres, hvorved de handlinger, der har relevans for ophavsretten, lokaliseres med henblik på licensudstedelse. For at kunne udsende et værk eller andre frembringelser skal radio- eller TV-selskabet blot klare rettighederne i den medlemsstat, hvor signalet introduceres. Fra og med udtrædelsesdatoen vil radio- og TV-selskaber i Det Forenede Kongerige ikke længere kunne drage fordel af denne mekanisme, når de leverer grænseoverskridende satellitudsendelsestjenester til EU-kunder, og de vil skulle klare rettighederne i alle de medlemsstater, som signalet når ud til. Ligeledes vil radio- og TV-selskaber i EU heller ikke længere kunne drage fordel af denne mekanisme, når de leverer grænseoverskridende satellitudsendelsestjenester til kunder i Det Forenede Kongerige, og de vil skulle klare rettighederne med alle relevante rettighedshavere, hvis de ønsker at sende til Det Forenede Kongerige.

- **Kollektiv rettighedsforvaltning (onlinemusikrettigheder):** I henhold til artikel 30 i direktiv 2014/26/EU om kollektiv forvaltning af ophavsret og beslægtede rettigheder samt multiterritoriale licenser for rettigheder til musikværker med henblik på onlineanvendelse i det indre marked⁸ skal en kollektiv forvaltningsorganisation i visse tilfælde repræsentere en anden kollektiv forvaltningsorganisation med henblik på udstedelse af multiterritoriale licenser (til onlinemusikrettigheder). Fra og med udtrædelsesdatoen er kollektive forvaltningsorganisationer i EU ikke længere forpligtet til at repræsentere kollektive forvaltningsorganisationer, der er etableret i Det Forenede Kongerige, med henblik på udstedelse af multiterritoriale licenser i henhold til artikel 30 i direktiv 2014/26/EU, og omvendt.
- **Forældreløse værker:** I henhold til direktiv 2012/28/EU om visse tilladte anvendelser af forældreløse værker⁹ kan visse kulturelle institutioner i EU drage fordel af en ordning om gensidig anerkendelse af status som forældreløst værk. Denne ordning gør det muligt for dem at digitalisere et værk og stille det til rådighed online i alle medlemsstater, så snart det er anerkendt som et forældreløst værk i én medlemsstat.

Fra og med udtrædelsesdatoen vil bestemmelserne om gensidig anerkendelse, jf. direktiv 2012/28/EU, ikke længere finde anvendelse mellem Det Forenede Kongerige og EU. Som følge heraf anerkendes forældreløse værker, der er anerkendt af Det Forenede Kongerige inden udtrædelsesdatoen, ikke længere i EU i henhold til direktiv 2012/28/EU, og det samme gælder for forældreløse værker, der er anerkendt i EU, eftersom ordningen om gensidig anerkendelse i henhold til direktiv 2012/28/EU ikke længere finder anvendelse i Det Forenede Kongerige. Det betyder således, at kulturelle institutioner i EU ikke længere har lov til at anvende forældreløse værker

⁷ Rådets direktiv 93/83/EØF af 27. september 1993 om samordning af visse bestemmelser vedrørende ophavsrettigheder og ophavsretsbeslægtede rettigheder i forbindelse med radio- og tv-udsendelse via satellit og viderespredning pr. kabel (EFT L 248 af 6.10.1993, s. 15).

⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/26/EU af 26. februar 2014 om kollektiv forvaltning af ophavsret og beslægtede rettigheder samt multiterritoriale licenser for rettigheder til musikværker med henblik på onlineanvendelse i det indre marked (EUT L 84 af 20.3.2014, s. 72).

⁹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/28/EU af 25. oktober 2012 om visse tilladte anvendelser af forældreløse værker (EUT L 299 af 27.10.2012, s. 5).

fra Det Forenede Kongerige som tilladt i henhold til direktivet, navnlig hvad angår tilgængeliggørelse online, og omvendt.

- **Adgang til offentliggjorte værker for personer, der er blinde eller synshæmmede eller på anden måde har et læsehandicap:** Ved direktiv (EU) 2017/1564 om visse tilladte former for anvendelse af visse værker og andre frembringelser, der er beskyttet af ophavsret og beslægtede rettigheder, til gavn for personer, der er blinde eller synshæmmede eller på anden måde har et læsehandicap¹⁰, blev der indført en obligatorisk undtagelse til fordel for personer, der er blinde eller synshæmmede eller på anden måde har et læsehandicap (målgruppeperson), og bemyndigede enheder, der handler på vegne af sådanne personer. I direktivet er det desuden fastsat, at sådanne bemyndigede enheder kan anvende en undtagelse til fordel for en målgruppeperson eller en anden bemyndiget enhed i en anden medlemsstat, og at målgruppepersoner og bemyndigede enheder kan få adgang til tilgængelige formater fra en bemyndiget enhed etableret i en hvilken som helst medlemsstat.

Fra og med udtrædelsesdatoen vil personer i Det Forenede Kongerige ikke længere kunne få adgang til tilgængelige formater fra bemyndigede enheder i EU i henhold til bestemmelserne i direktiv (EU) 2017/1564. Ligeledes vil bemyndigede enheder og målgruppepersoner i EU heller ikke kunne få adgang til tilgængelige formater fra bemyndigede enheder i Det Forenede Kongerige.

Bestemmelserne om udvekslingen af tilgængelige formater mellem EU og tredjelande, som har ratificeret Marrakeshtraktaten¹¹, er fastsat i forordning (EU) 2017/1563 om grænseoverskridende udveksling mellem Unionen og tredjelande af visse værker og andre frembringelser, der er beskyttet af ophavsret og beslægtede rettigheder, i tilgængeligt format til gavn for personer, der er blinde eller synshæmmede eller på anden måde har et læsehandicap¹². I den forbindelse skal det især bemærkes, at Det Forenede Kongerige i dag ikke er part i Marrakeshtraktaten.

- **Portabilitet af onlineindhold:** I forordning (EU) 2017/1128 om grænseoverskridende portabilitet af onlineindholdstjenester i det indre marked¹³ er det fastsat, at leveringen af en onlineindholdstjeneste til en abonnent, der midlertidigt opholder sig i en medlemsstat, samt den pågældende abonnents adgang til og benyttelse af denne tjeneste, anses for udelukkende at finde sted i abonnentens bopælsmedlemsstat.

¹⁰ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/1564 af 13. september 2017 om visse tilladte former for anvendelse af visse værker og andre frembringelser, der er beskyttet af ophavsret og beslægtede rettigheder, til gavn for personer, der er blinde eller synshæmmede eller på anden måde har et læsehandicap (EUT L 242 af 20.9.2017, s. 6). Dette direktiv skal være gennemført i national ret senest den 11. oktober 2018.

¹¹ Marrakeshtraktaten om fremme af adgang til offentliggjorte værker for personer, der er blinde, synshæmmede eller på anden måde læsehandicappede.

¹² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1563 af 13. september 2017 om grænseoverskridende udveksling mellem Unionen og tredjelande af visse værker og andre frembringelser, der er beskyttet af ophavsret og beslægtede rettigheder, i tilgængeligt format til gavn for personer, der er blinde eller synshæmmede eller på anden måde har et læsehandicap (EUT L 242 af 20.9.2017, s. 1). Denne forordning anvendes fra den 12. oktober 2018.

¹³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1128 af 14. juni 2017 om grænseoverskridende portabilitet af onlineindholdstjenester i det indre marked (EUT L 168 af 30.6.2017, s. 1). Denne forordning anvendes fra den 1. april 2018.

Fra og med udtrædelsesdatoen vil personer, der har bopæl i Det Forenede Kongerige, ikke længere kunne drage fordel af deres abonnementer på digitalt indhold, når de er på rejse i EU, og en leverandør af onlineindholdstjenester, der er etableret i Det Forenede Kongerige, vil skulle overholde reglerne i den eller de enkelte EU-medlemsstater, hvor denne ønsker at tilbyde sine abonnenter tjenester — herunder kravet om at klare alle relevante rettigheder for den eller de pågældende medlemsstater.

- **Sui generis-retten om databaser:** I henhold til artikel 7 i direktiv 96/9/EF om retlig beskyttelse af databaser¹⁴ ydes fremstillere af databaser i EU-medlemsstaterne beskyttelse under visse betingelser ("sui generis-retten om databaser"). I henhold til artikel 11 i direktiv 96/9/EF er sui generis-rettens beskyttelse begrænset til fremstillere af databaser (eller rettighedshavere), der er statsborgere i en EU-medlemsstat, har deres sædvanlig opholdssted i EU, eller er selskaber/virksomheder, der er oprettet i overensstemmelse med en medlemsstats lovgivning (og hvis vedtægtsmæssige hjemsted, hovedkontor eller hovedforretningssted er beliggende inden for EU).

Fra og med udtrædelsesdatoen vil britiske statsborgere (medmindre de har deres sædvanlig opholdssted i EU) og selskaber/virksomheder, der er oprettet i overensstemmelse med Det Forenede Kongeriges lovgivning, ikke længere have ret til at beholde eller opnå en sui generis-ret om databaser for så vidt angår databaser i EU¹⁵. Ligeledes vil EU-medlemsstaternes statsborgere og selskaber/virksomheder ikke længere have ret til at beholde eller opnå en sui generis-ret om databaser for så vidt angår databaser i Det Forenede Kongerige.

På Kommissionens websted om det digitale indre marked findes der generelle oplysninger om ophavsret: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/policies/copyright>. Disse sider opdateres om nødvendigt med yderligere oplysninger.

Europa-Kommissionen
Generaldirektoratet for Kommunikationsnet, Indhold og Teknologi

¹⁴ Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 96/9/EF af 11. marts 1996 om retlig beskyttelse af databaser (EFT L 77 af 27.3.1996, s. 20).

¹⁵ For databaser, der er beskyttet før udtrædelsesdatoen, forsøger EU at nå til enighed med Det Forenede Kongerige om løsninger i udtrædelsesaftalen. De centrale punkter i EU's holdning til intellektuelle ejendomsrettigheder (herunder geografiske betegnelser) findes her: https://ec.europa.eu/commission/publications/position-paper-intellectual-property-rights-including-geographical-indications_da.